

*Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!*

*Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 23/10/2024.*

---

## **PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP**

### **BÀI 63**

Hòa Thượng nói Thích Ca Mâu Ni Phật giảng Kinh nói pháp không cần phải chuẩn bị mà tùy theo người hỏi để trả lời. Phật thuận theo căn tánh của chúng sanh cao hay thấp mà có pháp để nói. Do đó Phật pháp không có định pháp. Đối với chúng ta, mọi sự mọi việc đều có sự chuẩn bị, có đề án, có sách lược nhưng đôi lúc làm việc vẫn thất bại.

Nguyên nhân vì chúng ta không làm với tâm chân thành mà làm với tâm được mất, hơn thua, lời lỗ. Đến khi nào chúng ta bước vào cảnh giới rời khỏi chuyện được mất, hơn thua, lời lỗ thì sẽ khác. Chúng ta phải đi một quãng đường xa mới đạt được cảnh giới đó và chắc chắn chúng ta sẽ bước đến được.

Việc trù bị cho công việc phần nhiều là vọng tưởng chứ chúng ta chưa dụng tâm chân thành, đồng cảm với chúng sanh. Nếu có thể đồng cảm với chúng sanh thì công việc chúng ta làm sẽ có kết quả khác. Hòa Thượng cho rằng chúng ta được phép mượn dùng sự vọng tưởng trong quá trình làm việc nhưng làm xong thì phải buông hết.

Tôi hoàn toàn sâu sắc thể hội việc này vì nếu chúng ta có kế sách, trù bị thì chúng ta có khuôn khổ còn nếu chúng ta tùy thời tùy lúc mà làm thì có thể ứng biến. Ví dụ ở mỗi vùng miền đều có sự khác biệt, ngay đến giọng nói từng địa phương cũng khác nhau, cho nên không thể đem cách làm nơi này áp dụng cho nơi khác. Nội dung thì giống nhau nhưng cách làm phải thay đổi cho phù hợp. Nếu có thể ứng biến thì có thể khéo nhập được cảnh giới. Do đó, chúng ta nhất định quay về với tâm chân thành, tâm đồng cảm. Đồng cảm khác với đồng tình. Đồng tình là thuận theo còn đồng cảm là cảm nhận được. Muốn có sự đồng cảm thì phải chân thành.

Hòa Thượng khẳng định Phật Bồ Tát làm việc không cần sách lược, kế hoạch nhưng các Ngài làm luôn là viên mãn, không ai sánh được. Chúng ta có kế hoạch mà vẫn phạm phải sai lầm rất nhiều. Vì vậy, nếu xây dựng kế hoạch, sách lược trên tâm chân thành, từ bi, vô ngã thì kế hoạch sách lược đó sẽ là nguyện lực. Nếu xây dựng trên tâm hư ngụy thì kế hoạch sách lược đó không có tính từ bi mà là vọng tưởng, là mưu đồ. Cho nên trong những bài học trước, Hòa Thượng dạy chúng ta rằng khi vọng tưởng khởi lên mà chúng ta thực hiện vọng tưởng đó một cách viên mãn, chu đáo thì vọng tưởng biến thành nguyện lực.

Kỳ này tôi đi Hà Nội, tôi có khởi một vài vọng tưởng và hôm qua tôi đã thực hiện xong những vọng tưởng đó một cách viên mãn đến không ngờ. Hòa Thượng cho rằng

lúc làm việc chúng ta có thể mượn vọng tưởng để tư duy xem xét làm thế nào cho công việc tốt nhất nhưng khi xong việc thì buông tất cả. Vậy hãy xét cuộc đời chúng ta, mọi việc chúng ta làm là nguyện lực hay là vọng tưởng?

Câu hỏi thứ nhất trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Kính bạch Hòa Thượng, người mà đến cõi trời có ngồi trên tòa hoa sen hay không ạ?”*

Câu hỏi này chính là sự vọng tưởng, phân biệt. Việc cần làm thì chúng ta không làm, chỉ chìm trong vọng tưởng, phân biệt, chấp trước nên triền miên khổ đau. Ngay việc tu hành niệm Phật của chúng ta cũng vậy, chúng ta niệm Phật là cầu vãng sanh rồi cho nên không cần thiết phải vừa niệm Phật vừa cầu vãng sanh, làm như thế rất lồi thòi. Chỉ cần làm đúng, niệm đủ thì đáng vãng sanh thế nào, sẽ vãng sanh như thế đó. Đủ năng lực đứng hay ngồi vãng sanh thì sẽ đứng và ngồi vãng sanh. Nếu không đủ thì không vãng sanh. Chúng ta không cần thiết phải biết lúc vãng sanh chúng ta ngồi hoa sen như thế nào? Chỉ cần biết có Phật A Di Đà tiếp dẫn về Tây Phương Cực Lạc là được rồi. Không nên ngồi đó mà khởi tâm phân biệt rằng mình muốn ngồi trên hoa sen màu tím mà Phật lại mang hoa sen xanh đến tiếp dẫn.

Muốn về được cõi trời, chúng ta cứ theo pháp Thiên đạo mà làm, thực hành Năm Giới tròn đầy và Mười Thiện từ trung phẩm trở lên, ngoài ra còn tu tâm Từ, tâm Bi, tâm Hỷ, tâm Xả. Đủ điều kiện này thì khi ra đi, thiên nhân trời nhạc trời đón rước rất long trọng. Nếu vãng sanh thì có Phật A Di Đà cùng thánh chúng đến tiếp dẫn. Nhạc ở thế giới Tây Phương Cực Lạc sẽ hay hơn nhạc cõi trời.

Cách đây rất lâu, có một cô học trò kể chuyện về việc khi Cha cô gần lâm chung, cô đã nghe được tiếng trống vang trời, vài hôm sau khi cụ đã mất thì cô nghe thấy tiếng nhạc vang vang mặc dù ông cụ nằm trong phòng kính, bệnh viện lại cách xa khu dân cư nên không thể có tiếng nhạc. Khi ông sống, ông tu tập về cõi trời, đời sống của ông rất chân thành, thiện lành, không làm mất lòng ai. Do vậy, cảnh giới của ông có lẽ được sanh về cõi trời.

Hòa Thượng trả lời câu hỏi thứ nhất: *“Ngồi tòa hoa sen chỉ có Phật đạo, nhất là người tu Tịnh tông bởi vì thế giới Tây Phương Cực Lạc là thế giới của hoa sen, từ hoa sen hóa sanh. Các thế giới khác không nhất định là từ hoa sen hóa sanh. Người từ hoa sen hóa sanh thì lúc lâm chung mới thấy được liên hoa.”*

Người sinh về cõi trời thì có thiên chúng tiếp dẫn, nhạc trời tiếp rước rất long trọng. Chúng ta muốn vãng sanh cõi trời thì y theo pháp mà làm, tích cực tu phước, ngoài ra còn tu Năm Giới tròn đầy và Mười Thiện phải được trung bình khá trở lên, tu tâm Từ Bi Hỷ Xả. Nếu tu phước mà còn tâm sân hận thì không được hưởng phước cõi trời mà hưởng phước ở cõi A tu la, cõi súc sanh.

Câu hỏi thứ hai: *“Có người tuy không trực tiếp sát sanh nhưng lại làm chủ một xí nghiệp đông lạnh. Trước đây làm ăn nhỏ nhưng hiện tại thì quy mô rất lớn, làm ăn phát*

đạt, lên tới 70-80 công nhân. Công nhân làm việc rất chăm chỉ. Sự nghiệp là kết quả của nỗ lực mỗi người. Giả sử bây giờ không làm nữa thì sẽ có một lượng công nhân bị thất nghiệp, cho nên vẫn tiếp tục làm. Trước mắt việc làm này có người quản lý, hiện tại ông chủ đã mở ra ngành khác là thủ công mỹ nghệ. Bản thân ông đời sống rất giản dị, cũng thường làm việc từ thiện xã hội rất nhiều. Người khác đều gọi ông là cư sĩ. Ông ấy có được quy y Tam Bảo hay không?”

Công việc của ông có liên quan đến sát nghiệp nhưng ông dùng tiền kiếm được từ sát nghiệp để làm công tác xã hội và đời sống của ông thì rất giản dị. Tuy nhiên, cách làm này của ông vẫn không có lối thoát ra khỏi vòng luẩn quẩn, vẫn liên quan đến sát nghiệp. Tiền của xí nghiệp có thể chia đều cho người công nhân để họ khởi nghiệp mới thì sẽ thiện lành hơn.

Hòa Thượng trả lời rằng: **“Có thể quy y Tam Bảo! Quy y là quay đầu, mà quay đầu thì được rồi nhưng nhất định phải nên biết rằng phước báu của bất cứ một người nào là do đời trước tu được. Các vị đọc qua Liễu Phàm Tứ Huấn thì liền sẽ hiểu rõ, đích thực xưa nay trong và ngoài nước, không có ai là ngoại lệ. Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định – Một bữa ăn, một ngụm nước đều do tiền định. Tiền định không phải là trời hay vua Diêm La định mà là phước báu mình tạo ra định đặt. Phước báu này do mình tạo không ai ban cho mình.”**

**“Con người ở thế gian có hai loại nghiệp báo. Thứ nhất là dẫn nghiệp, dẫn chúng ta đến 10 pháp giới để thọ sanh. Dẫn nghiệp này chính là Năm Giới, Mười Thiện. Quá khứ chúng ta đã tu được tốt Năm Giới, Mười Thiện nên mới được vào cõi người. Cho nên nghiệp lực này dẫn dắt chúng ta đến cõi người thọ sanh, thậm chí dẫn vào nhà nào, cha mẹ là ai đều là duyên phận. Duyên phận này rất phức tạp nhưng không ngoài bốn loại lớn là: Báo ân, báo oán, đời nợ, trả nợ.**

**“Nếu là báo ân thì con cái của bạn sẽ là hiếu tử hiền tôn, thiên tánh rất tốt. Nếu là báo oán thì con cái của bạn là phá gia chi tử làm cho tan nhà nát cửa. Họ đến để báo thù, bạn phải hoan hoan hỉ hỉ, vui vẻ mà trả nợ. Những đứa nhỏ đến trả nợ thì chúng sẽ cúng dường, phụng dưỡng, chăm sóc Cha Mẹ lúc tuổi già rất chu đáo nhưng không có tâm cung kính, không có tâm hiếu thuận. Không có bốn loại tâm này thì không đến ở chung một nhà. Sau khi tường tận rồi, bạn đem những nghiệp duyên này chuyển biến thành pháp duyên”** Chúng đến báo oán mà chúng ta nuôi dưỡng và dạy bảo chúng tốt đẹp thì oán thành ân còn nếu chúng đến báo ân thì khi đó ân chồng ân.

Câu hỏi thứ hai có liên quan đến nghề nghiệp nhưng câu trả lời của Hòa Thượng lại nhắc đến bốn loại ân là vì muốn chúng ta hiểu rằng những người công nhân đến làm việc với chúng ta đều có nhân duyên sâu dày. Vậy tại sao chúng ta không dẫn dắt họ chuyển đổi sang những nghề nghiệp lương thiện? Như ông Lý Kim Hữu, sau khi ông mua cả một khu sơn lâm rộng lớn, ông đã nhận người dân khu vực đó làm nhân viên

của ông. Ông đã giúp họ chuyển đổi thành người lương thiện, có tu tập thay vì làm thợ săn trên núi như trước đó.

Nếu chúng ta đem nghiệp duyên trong quá khứ chuyển biến thành pháp duyên thì tất cả những oan gia trái chủ đều có thể giải quyết hết. Quan trọng nhất là phải có người dẫn đạo. Có người giàu có không ai dẫn đạo nên quăng tiền để có được thứ ảo danh ảo vọng. Nếu họ biết dùng tiền xây dựng trường học dạy các thế hệ trẻ chuẩn mực làm người thì công đức lớn biết bao nhiêu. Một xí nghiệp to lớn cũng có thể biến thành trường học, nhân viên nơi đó có thể cho đi học, đi đào tạo làm thầy cô giáo.

Hòa Thượng nói tiếp: **“Nghiệp thứ hai là mãn nghiệp chính là chúng ta sau khi có thân người thì thọ dụng một đời này như tiền tài vật chất, địa vị, danh vọng, công danh nơi xã hội đều là kết quả trong quá khứ chúng ta tu thiện hay tạo ác mà có được. Tài bố thí là nhân được tiền tài là quả báo, pháp bố thí là nhân thông minh trí tuệ là quả báo, vô úy bố thí là nhân và khỏe mạnh sống lâu là quả báo. Nếu ba loại bố thí này đều làm được thì cuộc sống của bạn rất viên mãn, bạn vừa có tiền tài lại vừa thông minh trí tuệ và sống lâu.”** Vô úy bố thí là mang sự an lành cho người, làm cho chúng sanh cảm thấy an ổn. Phóng sanh, ăn chay, làm nghề thiện lành, không làm cho chúng sanh sợ hãi chính là bố thí vô úy.

Hòa Thượng nói **“Tuy nhiên, ở thế gian, có người có nhiều tiền tài nhưng lại không thông minh, trí tuệ. Duyên phận của họ rất tốt nhưng họ có tiền tài mà vẫn làm những công việc không thiện lành.”** Duyên phận tốt là có nhiều người theo họ, trung thành với họ. Nói đến đây chúng ta nhớ đến lời dạy của Hòa Thượng là: **“Có tiền là phước báu, dùng tiền là trí tuệ”**. Có người mở một nhà hàng hải sản, sau một thời gian thì bị vỡ nợ, không chỉ phá sản mà anh ta còn tạo ra một loạt các nghiệp ác. Quan trọng nhất là chúng ta có đủ trí tuệ để biết dùng tiền tạo phước chứ không tạo ác nghiệp.

Hòa Thượng nói: **“Trong đời quá khứ, chúng ta tu tập có kém khuyết thì ngay đời này, mọi phương diện đều sẽ gặp khó khăn. Hiện tại bạn biết Phật pháp rồi thì chăm chỉ nỗ lực mà tu thì vẫn còn kịp. Chăm chỉ nỗ lực một cách chân thành thì sau ba năm kết quả liền hiện tiền, vận mạng nhất định sẽ thay đổi. Vận mạng nhất định có nhưng có thể thay đổi.”**

**“Nếu ý niệm hành vi của chúng ta thiện thì quả báo càng lúc càng tốt hơn, càng thù thắng hơn. Còn nếu ý niệm hành vi của chúng ta là ác, tuy là có phước báu thì phước báu dần dần cũng tiêu mất hết. Thời gian hưởng phước sẽ bị rút ngắn. Khi phước hết rồi, ác nghiệp liền sẽ hiện tiền. Hiện tại, chúng ta thấy có rất nhiều người đại phú, đại quý trong xã hội tan gia bại sản, tan nhà nát cửa. Đây là đời quá khứ có tu phước nhưng ngay trong đời này không biết làm thiện vì thế phước báu dễ dàng hưởng hết. Những đạo lý này chúng ta phải thấu hiểu cho tường tận.”**

Cho nên chúng ta thấy bản thân mình có kém khuyết thì chúng ta cần phải phước huệ song tu. Tu huệ là niệm Phật, giữ giới, giữ tâm thanh tịnh. Chúng ta cũng cần tu phước, tích phước, tiết phước. Đời quá khứ, nếu chúng ta tu phước thì đời này chúng ta được quả báo đại phú đại quý, song nếu hiện đời chúng ta lại không tiếp tục tu phước thì phước sẽ hết. Nếu sự nghiệp của chúng ta không thiện lành và chúng ta mang tiền tạo nghiệp đó đi làm từ thiện xã hội như một cách bù đắp thì đó là cách làm sai lầm. Chúng ta nên chuyển đổi sang nghề nghiệp thiện lành.

Cho nên người có nhiều phước báu, giàu có thì phải gặp được Thầy tốt bạn lành thì phước báu của họ mới tiếp tục mở mang, không chỉ đời này mà đời đời đều có phước. Hòa Thượng nói không gì tốt hơn là làm giáo dục, thúc đẩy giáo dục Phật Đà, giáo dục chuẩn mực Thánh Hiền, giúp cộng đồng, xã hội có một đời sống an lành. Việc làm này có thể tạo ra công đức và phước báu không nhỏ./.

\*\*\*\*\*

### ***Nam Mô A Di Đà Phật***

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!*

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*